

Izjava odstopivšega admirala Keyesa, ki je poveljeval angleški eskadri na Norveškem:

Zaradi nesposobne vlade niso Angleži smeli zasesti Trondhjem...

London, 8. maja. o. Včeraj je odstopil admiral Roger Keyes, ki je v svetovni vojni vodil slovensko izkrcanje angleške vojske pri Zeebruggeju in Ostendu ter je pri operacijah na Norveškem poveljeval oddelku angleškega brodograja. Admiral je v slovesni uniformi prišel v poslansko zbornico, katere član je in je imel tam oster govor, v katerem je obsojal vlado in vrhovno poveljstvo zaradi neuspeha na Norveškem. Med drugim je dejal: »Morali bi bili napasti in zasesti Trondhjem in bi bili to lahko storili, zakaj napad bi bil le igrača v primeri z drugimi operacijami, ki smo jih organizirali in vodili. Zasedba Trondhjemja je bila

pogoj, brez katerega ne bi mogli uspeti. Če bi bili ukrenili vse potrebno in to nalogo izvedli, bi bili lahko odbili Nemce pri Steinkjeru. Položaj bi se bil popolnoma zasukal. Jaz sem ves čas prosil poveljstvo in ožjo vojno vlado, naj mi dovolijo, da prevzamem vso odgovornost za organizacijo in vodstvo napada nad Trondhjem. Bilo je jasno, da bo brez sodelovanja mornarice vsa naša operacija na Norveškem ohromljena. Naše čete, ki so napredovale od Steinkjera proti Trondhjemu, so pričakovale, da jih bodo angleške bojne ladje podprle. Če bi bili mi pogumno izkoristili naše brodograje, bi bili Nemci zdaj v zelo nevarnem polo-

žaju in morda bi bili že v začetku odločilno premagani. Govorim v imenu vseh častnikov in mornarjev, ki so zdaj na ladjah po morju. Vsi so zelo nesrečni, da nismo šli za nemškimi ladjami v vsa norveška pristanišča ter jih uničili kakor smo to storili v Narviku. Če so italijanske grožnje zahtevale pošiljanje brodograja v Sredozemsko morje, bi bilo za operacije na Norveškem zadostovalo nekaj starejših ladij.

Samo nesposobnost vlade je preprečila, da si nismo izsilili vstopa v Trondhjemske zalive ter nismo sedanjega poraza spremenili v pomorsko in vojaško zmago.

Važen angleški uradni obisk v Bolgariji

Izjava o zblizanju med Bolgarijo in Turčijo

Sofija, 8. maja. P. Predsednik bolgarske vlade je sprejel včeraj angleškega veleposlanika iz Ankare. Razgovor je trajal 2. uri. Zvečer je turški poslanik priredil sprejem, ki so se ga udeležili predsednik vlade Filov, zunanji minister, šef generalnega štaba bolgarske vojske, več generalov ter poslaniški Anglije, Rumunije, Jugoslavije in Francije.

Sofija, 8. maja. m. V zvezi z raznimi vestmi, ki so se širile v tujini, da so se odnosi med Bolgarijo na eni strani in med ostalimi balkanskimi državami na drugi strani poslabšali, izjavljajo odločujoči bolgarski krogi, da so odnosi med Bolgarijo in Turčijo zelo priškrani in da je treba pričakovati, da se bodo še bolj poglobili, ker se prijateljstvo med Bolgarijo in Turčijo hitro utrjuje in razvija. Tudi za grško-bolgarske odnose izjavljajo, da so priškrani. To izjavo bolgarskih krogov so tuji časniki v Sofiji razlagali tako, da je prišla v najbolj pravem času, ko so se v Sofiji zaključila pogajanja med britanskim poslanikom v Ankari in britanskimi političnimi predstavniki v državah jugovzhodne Evrope. V Sofiji so prepričani, da v dobrih odnosih Bolgarije s Turčijo ni treba gledati zmanjšanja bolgarske nevarnosti zaradi tega, ker Turčija ni nevtralna, ampak je nevojekujujoča se država, ker je navezana na zavezniški vojskujoči se tabor, kakor je n. pr. Italija pa na Nemčijo.

Carigrad, 8. maja. m. S sedanjim napetim položajem ter z vestmi, ki so se v zadnjem času kot senzacija razširjale glede Balkana, se bavi tudi turško časopisje. Listi se bavijo s političnimi težnjami

Norveška se bo borila do zadnjega za svojo svobodo

izjavljata njen kralj in njen zunanji minister

London, 8. maja. o. Norveški kralj Haakon je imel včeraj govor svojemu ljudstvu. Dejal je, da so norveške čete še vedno na svojih postojankah in da se trdno upirajo sovražniku. Norveška ne bo umrla. Lahko bo videl ves svet, da se bo Norveška borila do zadnjega za svojo neodvisnost in svobodo.

Sporočilo norveškega vrhovnega poveljstva 7. maja se glasi: V dolini Laterdal ni bilo bojev in tudi ne pri Grangerju. V gorah pri Leigastingu so se norveške čete utrdele. V Gaudalu je bilo ustavljeno prodiranje sovražnih patrol. Neko nemško letalo je bombardiralo parnik »Folden«. Ubilih je

držav, ki bi lahko napadale nastopile na Balkanu. Časopisi povdarjajo, da nobene teh vesti niso Sovjetske Rusije niti omenjale in je niso jemale v poštev. Toda turško časopisje povdarja, da je treba smatrati omalovaževanje Sovjetske Rusije z ene ali druge strani kot nesprejemljivo dejanje, ker je sploh nemogoče, da ne bi upoštevali tudi Sovjetske Rusije, kadar gre za reševanje vprašanj na Balkanu.

bilo šest ljudi, med njimi kapitan in dve ženski. Ostali člani posadke so bili rešeni. Med njimi je več ranjenih, od teh trije težko. Ladjica je uničena.

Norveški zunanji minister Koht je imel anodi spet govor po radu. Govor je bil namenjen angleškemu narodu. Koht je dejal med drugim, da norveška vlada dobiva stalno izraze simpatij za norveški narod, ki je preživel sedaj najhujše čase. Za izraze simpatij se norveška vlada pristočno zahvaljuje. Skupni vzori in skupne koristi so naredile iz Norvežanov zaveznike, ki bodo v tej vojni ostali z Anglijo. Norvežani se bodo borili do zadnjega diha, dokler ne bo napadalec premagan.

London, 7. maja. AA. Reuter. Zastopniki tiska so vprašali norveškega zunanjega ministra Kohta, kako so delovali nacionalni socialisti na Norveškem. Koht je odgovoril, da so na Norveškem sicer nacionalni socialisti, ki kažejo zelo veliko aktivnost, da jih je pa zelo malo. Koht je zanikal trditve, da bi bilo na Norveškem v začetku vojne več izdaj. Vlada ni mogla priti na sled niti eni izdaji. Nemci so prispeli na Norveško zaradi nenadne akcije. Lahko je očitali, da jih Norvežani niso odbili. Norveška tega napada ni pričakovala. Norveška ni zaprosila Švedske za pomoč, ker na Norveškem ne žele, da bi Švedska stopila v vojno. Dovolj nesreče je na Norveškem. Ne žele, da bi Švedska pretrpela isto, kar so morali pretrpeti Norvežani, ki sploh niso poskušali, da bi zapletli Švedsko v vojno. Koht je zanikal nato izmišljotino o polaganju min v Osloškem in drugih fjordih ter trditve, da bi bili izdajalci onesposobili položene mine. V teh vodah ni bilo niti ene norveške mine. Koht je na koncu dejal, da je obiskal Chamberlaina in lorda Halifaxa in da je z njima razpravljal o tesnem sodelovanju na vseh vojnih področjih.

V Londonu bo ustanovljeno norveško ministrstvo za trgovsko mornarico, ki bo sodelovalo z angleškimi pomorskimi oblastmi.

Nemški prometni minister je snoči dopotoval v Rim in se bo udeležil slovesnosti ob 100-letnici italijanskih železnic.

Italijanski prosvetni minister Pavolini je danes odpotoval v Nemčijo na obisk k nemškemu propagandnemu ministru Goebbelsu in se bo jutri udeležil prve predstave Mussolinijeve drame »Cavour«.

Mussolini in Hitler naj bi se te dni sešla nekje na nemških tleh ter se dogovorila o nadaljnjem sodelovanju med Nemčijo in Italijo, čeprav bi Italija za zdaj še ohranila sedanje stališče, hkratu pa bi z veliko propagando postavila svoje zahteve do Anglije in Francije.

Vesti nemškega radia in nemškega tiska o tem, da bi v balkanskih in podonavskih državah vladdo razburjenje, so neresnične, pravi francosko informacijsko ministrstvo. Zdi se pa, da skušata z neresničnimi vestmi zbegati nevtralne države obe vojskujoči se stranki.

Ameriški predsednik Roosevelt je včeraj nenadno dopotoval s počitnic v Washington, kar je znamenje, da se pripravljajo v svetovni politiki važni dogodki.

Pred francosko vojno sodišče v Parizu je bilo postavljenih spet 44 komunističnih voditeljev, ki ko se bivili s protidržavno propagando in vohunstvom na škodo Francije.

V Rimu je včeraj imela sejo državna komisija za zbiranje starega železa in popisovanja kovinskih ograd. Sklenjeno je bilo, da bodo te vrste delo pospešili.

Angleško vojno poveljstvo je sprejelo v službo več norveških častnikov, ki natančno poznajo norveško ozemlje, da bodo vodili operacije pri Narviku.

Nemška politična policija na Norveškem je po vseh zasedenih krajih vzela talce, ki bodo ustreljeni, če bi civilno prebivalstvo napadalo nemško vojsko.

Vesti 8. maja

Predsednik angleške vlade Chamberlain je imel včeraj v poslanski zbornici velik govor, v katerem je dejal, da so Angleži šli na Norveško zaradi prošnje norveške vlade, da pa so šli z nezadostnimi sredstvi, zaradi česar so se morali umakniti in se je s tem treba sprizniti. V bistvu ni predsednik povedal nič novega, čeprav je ves svet pričakoval. Med govorom je prišlo do burnih nastopov proti vladi in proti predsedniku Chamberlainu.

V Bukarešti so bile včeraj prvič vaje proti napadu iz zraka.

Današnji francoski tisk se bavi z nemškimi poročili o nekakem telefonskem razgovoru med predsednikom francoske in predsednikom angleške vlade ter pravi, da bi Nemčija ta izmišljeni razgovor rada porabila za pretvezo, da bi si spet kje zagotovila svojo obrambo, kakor je to storila na Norveškem. Da je ta razgovor izmišljen, prita že njegov slog. Francoski in angleški državniki namreč ne govorijo med seboj v slogu grénadirjev ali narednikov.

Romunska vlada prekljuje vesti o tem, da je več romunskih generalstabin častnikov odpotovalo v Ankaru na posvete s turškim vojnim vodstvom.

Egiptovske oblasti so dale zapreti 11 članov egiptovske nar.-socialistične stranke, ker so poskušali onemogočiti varnostne ukrepe glede Sueškega prekopa.

Nemški brigadni general Jožef Tippelskirch,

General je marca obiskal Norveško, Dansko in Švedsko.

Angleško pomorsko poveljstvo sporoča, da so v bojih ob Norveški Nemci izgubili za 300.000 ton trgovske mornarice. Vsega skupaj znašajo doslej nemške izgube 600.000 ton ali 15% vsega nemškega trgovskega ladjevja. Med drugim je bila potopljena tudi četrti največja nemška ladjica »Robert Ley«, ki je služila za izlete nemških turistov.

Včeraj je bil v Vatikanu slovesno podpisan konordat med Sv. stolico in Portugalsko.

Čim hitreje bo napredovalo pomirjenje Norveške, tem jasneje se bo kazal blagor novega sodelovanja med Norvežani in Nemci, je izjavil nemški komisar za Norveško, Terboven, častnikarjem.

Anglija naj bi poslala italijanski vladi spomenico, v kateri zahteva, da ji Italija sporoči do 16. maja, ali bo ostala še nevtralna ali pa bo stopila v vojno. V angleških in italijanskih uradnih krogih pa seveda to vest zanikajo.

Italijanske priprave na Sredozemskem morju pomenijo samo izsiljevanje do zaveznikov in pa, preprečiti hočejo kak nastop Anglije in Francije na Balkanu, sodi sovjetski tisk.

Angleška in francoska vlada odločno zanikujeta poročila o telefonskem razgovoru, ki naj bi ga bila imela pred nekaj dnevi predsednik francoske in angleške vlade in v katerem naj bi bila Anglija zahtevala, da mora vzhodna armada generala Weyganda biti pripravljena do 15. maja. Tedaj naj bi ta armada nastopila. Vsebinsko tega pogovora priobčuje pod ogromnimi naslovi nemški, za njim pa italijanski tisk. Zdi se pa, da imajo te vesti namen opravičiti kak nov korak Nemčije, ker pišejo nemški listi med drugim, da evropski jugovzh. vse bolj potrebuje nemškega varstva.

Angleški mornariški minister Churchill je dobil nova obsežna pooblastila za vodstvo vojne in bo odšel on dajal vsa navodila odboru, v katerem so načelniki štabov vojske, mornarice in letalstva. V teh pooblastilih vidijo dokaz, da se bo Anglija začela odločneje vojskovati.

V Londonu je umrl lord Lansbury, prvak angleške delavske stranke, ki je v sedanjih časih zagovarjal sklenitev miru z Nemčijo za vsako ceno.

V jugoslovanski prestolnici vlada jeklen mir, katerega ni mogla omajati nobena propaganda. Jugoslovanski krogi s priznanjem gledajo na odločno in jasno stališče Italije, pišejo včerajšnji italijanski listi.

Italija bo jutri praznovala četrto obletnico ustanovitve svojega cesarstva. Pri tej priliki bo kralj in cesar odprl v Napoliju razstavo tri leta italijanske Afrike.

Ameriška vlada je sklenila odpraviti posebne uvozne pristojbine na italijansko svileni in drugo blago. To pomeni za Italijo veliko ugodnost in se zdi, da je dala Ameriki zagotovilo, da ne bo še stopila v sedanjo vojno.

Voditelj angleške opozicije, major Attlee, je včeraj govoril v poslanski zbornici in dejal, da vodijo sedanjo vojno v Angliji ljudje, ki so vajeni samih polomov. Pred Norveško so doživeli že Češko in Poljsko. Ti ministri niso več za delo in jih je treba vreči po vsem tem, kar se je dogodilo na Norveškem.

Na neki angleški podmornici, ki se je potopila, je umrl 22-letni mornar Pax Yates, ki ga je poznala vsa Anglija pod imenom »otrok miru«. To ime so mu dali zaradi tega, ker se je rodil 11. novembra 1918 natanko ob uri, ko je bilo razglašeno premirje v svetovni vojni.

Velike vaje ameriške vojske se bodo začele 11. maja in bo pri njih sodelovalo 70.000 mož.

Naročajte in širite Slovenski dom!

Pomirljive vesti iz Rima

Osebno pismo predsednika angleške vlade Mussoliniju?

Rim, 8. maja. Stefan: Včeraj je v Rimu krožila vest, da je bil angleški veleposlanik sir Percy Loraine, ki se je vrnil po večtedenskem dopustu iz Londona, bil sprejet najprej pri zunanjem ministru grofu Ciano, nato pa pri Mussoliniju. Ta vest ni potrjena. Sir Percy Loraine je prispel v Rim šele v ponedeljek zvečer. Verjetno pa je, da bo zastopnik Velike Britanije takoj prišel v stik z vodjo fašistične diplomacije in ni izključeno, da bo imel v kratkem tudi razgovor z Mussolinijem. Nekateri krogi mislijo, da ima sir Percy Loraine nalogo, izročiti Mussoliniju važna sporočila angleške vlade. Govore celo, da bo sir Percy Loraine izročil Mussoliniju posebno Chamberlainovo poslanico. V angleškem poslanstvu ne dajejo nobenih poročil v zvezi s tem. Na mednarodnem polju je pozornost italijanskih diplomatskih in politič-

nih krogov obrnjena na Chamberlanov govor, ki ga je imel v parlamentu in za katerega je vlada v Rimu veliko zanimanje. Dasi v Italiji jemljejo zelo kritično vse, kar se dogaja pri zaveznikih, se vendar naglašajo, da je angleški predsednik vlade govoril popolnoma odkrito in jasno o operacijah zaveznikov na Norveškem in da se je z odločnimi besedami dotaknil nadaljevanja nadaljnjega vojskovanja. Posebno se naglašava v Rimu oni del Chamberlainove izjave, ki se nanaša na položaj na bližnjem in srednjem vzhodu. Posebno pozornost so zbudile Chamberlainove besede o zvezi s Turčijo in ojačenju obrambe Egipta ter o angleških pomorskih silah na Sredozemskem morju. V Rimu sodijo, da so bile te Chamberlainove besede naslovljene zlasti na Italijo.

Maršal Vorošilov odstavljen kot sovjetski vojni minister

Moskva, 8. maja. o. Dosedanji komisar za narodno obrambo (vojni minister) maršal Vorošilov je imenovan za podpredsednika sveta ljudskih komisarjev ter za predsednika odbora za narodno obrambo. Namesto maršala Vorošilova je za komisarja narodne obrambe imenovan general Timošenko, dosedanji poveljnik kijevskega voj. okrožja. S tem je maršal Vorošilov dejansko odstavljen z

vodstva sovjetske vojske. Zdi se, da je vzrok za odstavitev dejanski neuspeh sovjetske vojske na Finskem, povod za odstavitev pa je dal zadnji govor maršala Vorošilova sovjetski vojski, ko je dejal, da mora rdeča armada iz neuspehov in izgub na Finskem zajeti nauk za bodoče ter popraviti vse, kar se je tam izkazalo za slabo.

Spet stroga pripravljenost v Holandiji

London, 8. maja. o. V zadnjih 24 urah je holandska vlada izvedla vse potrebne korake za obrambo svoje dežele. Vsi dopusti so bili preklicani. Na jugovzhodu Holandske, kjer je Holandija po preklopih zvezana z Belgijo in Nemčijo, je ustavljen ves promet zaradi turistov. Tudi vremenskih poročil ne izdajajo več. V političnih krogih so mnenja, da Holandiji grozi napad od nemške strani, zato so pred časom ukrenili vse potrebno, da ne bi bili presenečeni ob morebitnem vpadu nemških čet na holandsko ozemlje.

Neresnične vesti o Balkanu

London, 8. maja. m. Exch. Tel. Snoči ob 10 je nemški radio sporočil, da se kažejo vidna znamenja, da so se britanske čete izkrcale v Solunu. V Londonu pa uradno odločno pravijo, da so vse te vesti popolnoma neresnične, ker se nobene čete v Solunu niso izkrcale, niti nima Velika Britanija kakšnega takega namena.

Trgovska pogajanja med Nemčijo in Jugoslavijo

Belgrad, 8. maja. m. V zunanjem ministrstvu se bodo danes dopolne začela pogajanja med nemško in jugoslovansko trgovsko delegacijo v okviru stalnih zasedanj jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora.

V zvezi s trgovskimi pogajanjmi, ki so se danes pričela v Belgradu, med Jugoslavijo in Nemčijo, povdarjajo nemški odločujoči krogi, da bodo pogajanja potekala v okviru običajnih sestankov in zato ni treba pričakovati nobenih senzacionalnih izidov. Poudarjajo tudi, da so ti sestanki izraz dobre volje za gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in vsemi državami, ki vzdržujejo dobre gospodarske zveze z Nemčijo.

Zagreb, 8. maja. Kraljevo namestništvo je z visokimi odlikovanji odlikovalo več predstavnikov KDK ter vse predstojnike oddelkov banke oblasti. Tako sta prejela podpredsednik HSS, inž. Košutič in generalni tajnik HSS, dr. Juraj Krnjevič odlikovanje Jugoslovanske krone I. stopnje. Z redom sv. Save I. reda sta bila odlikovana senator Večeslav Vidler in tajnik SDS Sava Kosanovič. Predstojniki oddelkov banke oblasti pa so vsi dobili odlikovanje sv. Save II. razreda.

Ljubljana od včeraj do danes

Siv je bil včerajšnji dan in dokaj hladan, tako da je tiste, ki so bili toliko neprevidni, da jutraj niso bili oblekli sukenj ali površnikov, skoraj mrazilo. Pomaleme je tudi pripravljalo k dežju, pripraviti pa se ni moglo. Do večera se je držalo isto čemerno vreme in še čez noč se ni bogve kaj spremenilo, čeprav se je nebo nekaj poskušalo jasnit. Verjetno je, da bo tudi današnji dan tak kakor sta bila njegova prednika.

Duhovi so se pomirili

Se pred nedavnimi je človek povsod, kamor je prišel, slišal samo ljubo povpraševanje, ali bo vojna ali ne. Zlasti ženske so bile goreče v tem zbežanem »svetlobanju«. Moški so delali prognoze, kako se bo zasukalo, kdo bo koga položil na tla, kdo bo zmagal v sedanjih vojni ter sestavljali važne kombinacije, ki so govorile za to, da se bomo novi vojni na vsak način izognili, ali pa, da bomo prej ali slej na vsak način zabredli vanjo. Ni hudega še ni in ne bo, dokler je še toliko časa za filozofiranje take sorte. Zadnji dni pa so tudi tisti, ki so dvomili, da bi se ugnili mi vojni izogniti, postali dobre volje. Nekaj kakor nekakšna potuha se čuti v zraku, močna sila. Se malodušneži so zdaj dobili korajža. »Lepo bo naletel tisti, ki bo poskusil mahnuti po nas,« si pravijo, »dobili jih bo po parkljih, da bo pri belem dnevu videl sonce, luno in zvezde!« Zato bo pa vsak naš mejaš ali kdorkoli si že bode rajši ostal lepo pri miru, in tako bomo tudi mi sami deležni ljubeznivega mira. Takšna vera se našega ljudstva prijemlje čedalje bolj. Tudi najhujšim črnogledom se že začnejo pomaleme svetliti obrzi. Tako je prav. Čemu bi se begali in ubadali s praznimi marnjami in čenčami?

H koncu šolskega leta gre

Kar nič več dolgo ne bo trajalo, pa bo po šolskih poslopih zavlada gluha tišina poletnih velikih počitnic. Zdaj pa so oblikovalnice mladih umov, upov in nade naroda, še močno šumne. Se se slišijo »zborne deklaracije«, volti glas strogega profesorja in boječa, jeclajoča »štimca« bridko preskušane grešne duše. Se se tresejo v gromozanskem strahu po klopih vsi tisti, ki imajo slabo vest. Grobna tišina zavlada, ko profesor izvleče notes in zabode vanj svoje usodo noseče oči. Koga le bo zdaj poklical, da bi vsaj mene ne, si pravi in vroče želi marsikdo. Če bi šivanka padla na tla, bi se slišalo, tako je tiho. In potem zadoni rezko, kratko, ta in ta. In s kleajočimi koleno se dvigne ržev, in že se znajde v »križnem ognju« najgroznejših vprašanj. Če zna, potem sede in se oddahne kakor bi se mu bil odvalil kamen od srca. Pri vsaki uri je nekaj takih rečevev, in skoraj pred slednjim profesorjem jih nekaj trepete. Enega žuli ta nesrečna matematika, drugi se boji latinščine, tretji grščine, spet nekdo francoščine ali zgodovine ali fizike ali kemije. Je že tako na tem svetu, da vsi ljudje niso enako nadarjeni. — pa tudi ne enako pridni! Potem je pa ob koncu šolskega leta treba delati pokoro. Ko nekateri lahke duše in z mirnim srcem gledajo v bodočnost in si sredi zelenega maja že obetajo imeniten junij, julij, avgust in pol septembra ter si pravijo, veselo bo pri kopanju, krasno tam doli na morju ali pa na gorah, to bo »heč«, — pa drugi preživljajo najbolj črne in najbolj temne dneve. Kaj cvetovi maj, kaj konec leta! Treba se je »žuliti in guliti« od ranega jutra do pozne noči, vsajati »še poprej kot sončece«, kakor lepo pravi tista naša narodna o »Terezinkic«. Ves dan je treba držati knjigo v rokah. Se sanje kar mrgole od števil, trikotnikov, finalnih in konstitutivnih stavkov in vse te gramatikalne navlake. Križ je to, res, res! Potem pa tista neznanjska tesnoba v šoli. Med urami »krotkih« profesorjev je ali kar na klopi ali pa pod nogjo odprta knjiga za nesrečno prihodnjo uro, in če je možak, ki v to knjigo tako marno bulji, poklican, plane kvišku preplašeno in zmedeno kakor zajec. Pa vsa ta pozna marljivost včasih še nič ne zaleže. Ko pride »dies irae, dies illas«, dan, ko so razdeljena spričevala, revež spozna, da je bil trud zaman in da njegove počitnice ne bodo nič kaj prida. Pa se že nekako kljub vsemu vda v svojo usodo. Če prej ni bil pridn, bo pa zdaj, o počitnicah. Bo že kako prestal tudi to, samo da bo jeseni spet vse lepo dobro in v redu. Jeseni, pa si pravi marsikdo, bom začel potem vse drugače! Že prvi dan se bom zatopil v knjige, nobene lekcije ne bom več »spričal«, nič več ne bom lenuharil, ker se ne splača. Kakšen med njimi se teh trdnih in gorečih sklepov tudi v resnici drži, tako da ga drugo leto skoraj ni moč spoznati. Starši in profesorji se čudijo, odkod taka čudovita sprememba. Prav pogosto pa se rado izkaže pravilo, da je volja sicer dobra, meso pa slabo. Kaj radi taki pozabijo na sklepe, ki so jih delali na koncu šolskega leta in med pustimi, pokvarjenimi počitnicami. Če so se pri popravnem izpitu srečno izmuzli, se v prihodnjem šolskem letu navadno kaj radi predolgo oddihavajo od hudega počitniškega truda — in skoraj redna posledica je potem, da imajo ob koncu šolskega leta spet polne roke dela, strah v kosteh in nemirno spanje. Če se vse srečno konča, potem je stvar še v redu, ali kaj, ko se to zgodi bolj redko. V pičlem času je težko nadomestiti tisto, kar je bilo zamujeno med celim dol-

gim šolskim letom. Ob koncu, pri razdelitvi spričeval se navadno spet zasveti kakšna »kljukica«, in spet so počitnice pokvarjene. Ta pesem ima silno veliko kitic, ki so si z malimi izjemami vse neverjetno podobne. Koliko mladih fantov in dekličev jo prepoje, dokler hodi na srednje šole! Rod za rodom se zvrsti v »prepevanje« te viže. Je že tako, ljudje se iz pokolenja v pokolenje ne menjajo kaj dosti, ampak si ostanejo podobni.

H koncu šolskega leta gre. Zdi namajda skrb samo učenci, ampak tudi njihovi starši. S skrbjo hodijo spraševati, v katerem predmetu se fant »maje«, ali je kaj upanja, da bo zdelal, kaj bi se dalo ukreniti. Treba je tudi nekoliko omečiti trdosrčnega profesorja z lepo prošnjo in z obljubami, da se bo »paciente« prihodnje leto prav gotovo popobiljal, če bo zdaj zdelal. Na ta način da bo dobil voljo do pridnega dela, ki bi jo sicer izgubil.

Nekoliko pred odmorom, zlasti pred glavnimi, se na hodniku pred govorilnico nabirajo starši. Z zaskrbljenimi obrzi pričakujejo trenutka, ko bo pozvonilo. Manjše prihajajo in očetje, pogledat, če bi se dalo še kaj storiti in kako stvari stoji. Neka svojevrsna vzemirjenost jih prevzema. Zdi jim pride prav tudi, če lahko spregovorijo s šolskim slugo nekaj prijaznih besed, saj tudi on spada k šoli in je vpeljan v vse skrivnosti šolskega dejanja in nehanja ter do pičice pozna značaj, mozek in obisti slednjega profesorja in torej tudi tistega, ki kakor črn oblak visi nad počitnicami njihovega otroka. Končno sluga pozvonilo, v razredih zašumi kakor v panju, mladina se zgane na hodnike, profesorji prihajajo iz posameznih nadstropij in slopajo v posvetovalnico ter nato v govorilnico, nekatere pa »stranke« ustavijo že kar sredi pola. Vprašanja se vrste v dolgi vrsti, vprašanja, pojasnila in nasveti. Morda se bo le še dalo kaj opraviti! Nekateri odhajajo potem, ko spet zavzorni, položeni. Profesor pravi, da bo sin zdelal, drugi pa še vedno v negotovosti in zaskrbljenosti. Še enkrat bo vprašan in že bo znal, bo zdelal, če pa ne, potem pa ne morem pomagati, je dejal profesor. Naj se pridno uči, da bo odgovoril, je rekel. Ti razgovori so zdaj na vrsti dan za dnem, prav do tistega časa, ki je določen za konec razgovorjanja.

Največ dela imajo zdaj četrtošolci in osmošolci. Matura je pred vrati, učenja torej, da je joj in prejoj! Večina se jih uči zunaj na prostem, če je vreme kolikoli lepo. Boljše je zdaj dobro prljuniti v roke kakor pa pasti in se potem spet »gultiti«. Vsa pola in vse klopi so polne »učee« sec mladine.

Pazite, da ne bo nesreče!

Pri podiranju koštanjev v Zvezdi se zelo lahko pripeti nesreča, ker so stara drevesa tako slabo ukoreninjena, da je prvi kosanj kar sam padel, ko so ga spodkopali. Že davno doživeli koštanji imajo namreč slabe in trhe korenine, saj se spominjamo, kako je pred nekaj leti sam veter podrl in izruval debelo koštanjevo drevo. Zaradi nevarnosti je sedaj ves prostor ograjen in opozarjamo občinstvo ter gledalce, naj nikakor ne silijo skozi ograjo, posebno naj pa pazijo na otroke, da se ne zgodi kakšna nesreča. Mesna občina zato ne prevzema prav nobene odgovornosti, a občinstvo večkrat s svojo preveliko radovednostjo tudi ovira delavce in s tem zavlačuje dela za postavitev spomenika Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Zednitišlju. Med Ljubljanci gotovo ni prav nikogar, ki bi hotel ovirati in zavlačevati dela za postavitev ter s tem onemogočiti, da bi bil spomenik Kralju Mučeniku odkrit že na Vidov dan; zato naj pa tudi svojega velikega veselja e začetkom del za spomenik občinstvo ne izraža s preveliko radovednostjo, ki bi ta dela lahko zavlekla in onemogočila počastitev Kralja Mučenika že na praznik žrtv za domovino.

Pridno zidajo in obnavljajo

Kljub splošnemu prepričanju, da dandanašnji časi niso nič kaj zanesljivi in da se ne ve kakšna bodočnost se bo napelila, je prišla letošnja gradbena sezona še kar zadovoljivo. Zdi se spet zadovoljni zidariji, saj se je znova pokazala prilika za zaslužek. Zima je bila letos bolj trda, saj je bilo mnogo zidarjev v jeseni poklicanih k vojakom, in to je bilo prav v času, ko bi se dalo prav lepo zaslužiti. Nerodno je bilo to zlasti za tiste, ki imajo družine. Težko jih je bilo prerediti čez zimo, ko zidariji nimajo zaslužka. No, pa zdaj se bo že vse spet, če Bog da, obrnilo na boljše. Zdi se kar nekam dobro kaže, kljub temu, da ljudje skoraj rajši denar vlagajo v parcele, kakor pa bi zidali hiše. Varnejše se jim zdi, če imajo parcelo kakor pa, če bi imeli hišo. Hišo lahko razruši bomba, parcele pa ne more, si mislijo mnogi in po tem tudi ukrepejo.

Novih stavb ljudje res da ne zidajo bogve koliko. Namovo malokje začnejo. Večinoma dogotavljajo tisto, kar so bili začeli že poleti in pustili, ko je pritisnil pozni jesenski mraz. Pa tudi drugače se dobi delo, saj ljudje, namesto da bi zidali novo, radi prezidavajo in preurejajo staro. Spomladaj tudi hišni posestniki radi dajejo obelbit in očedit hišna pročelja. In tako se za zidarja časi vendarle niso tako hudo poslabšali kot se je bilo bati, čeprav jim resda ne cveto rožice.

Tuji tekstilni „strokovnjak“ pred sodniki „Zaveden Čeh“ je zmerjal naše delavke s psovki „windischer Hund“

Maribor, 7. maja.

Danes dopoldne je bila na okrajnem sodišču v Mariboru pred sodnikom dr. Mikuzem razprava, ki je žarko osvetlila kriče razmere v naših tekstilnih tovarnah. Pokazala je to, kar je v naši javnosti že dolgo znano, da morajo naši slovenski delavci požirati od nadutih tujcev ne samo vse mogoče krivice in zlostavljanja, temveč najhujše psovke — zaradi svoje slovenske narodnosti. Ta razprava je pokazala, zakaj je naše delavstvo po 20 letih svobode države narodno nezavedno. Ni krivda na delavstvu, temveč na tistih, ki imajo v rokah oblast, pa so dovoljevali, da se v naših tovarnah še sedaj vodi nemško knjigovodstvo, da delavci, ki ne obvlada tujega jezika, ne dobi sploh službe, da še danes obujejo mojstri in obratovodje z delavstvom samo v tujem jeziku. Pokazala pa je tudi žalostno dejstvo, da niso potujevalci našega delavca v teh tovarnah samo Nemci, temveč tudi taki, ki pravijo, da so »zavedni Čehi«.

Pri današnji razpravi je nastopila kot tožiteljica bivša delavka tekstilne tovarne Atama v Košakih

Jožica Pirš iz Peka. Tožila je 38-letnega tekstilnega mojstra Karla Kallerja, ki opravlja v omenjeni tovarni posle tudi kot obratovodja in nadzornik delavcev, da je skrajno žaljivo ravnal z delavstvom ter je Piršovo letos v začetku februarja žalil s psovko »verdammer windischer Hund« (prokleti slovenski pes). S takimi psovki je žalil tudi druge slovenske delavke. Današnje razprave se je udeležil tudi obdolženi Kaller, ki je pri zaslišanju odločno krivdo zanikal ter je skušal naslikati tožbo kot akt organizirane gonje in maščevanja. Sodnik pa je potem zaslišal še štiri bivše delavke te tovarne, ki so vse izpovedale, da je Kaller tudi nje žalil in poslal z istimi besedami »verdammer windischer Hund«. Zastopnik tožiteljice dr. Škapin je potem predlagal, da se zaslišijo še druge priče, ki bodo potrdile, da je toženi Kaller žaljivo in eurovo poslopal z delavci. Sodnik Mikuz je potem razpravo prelozil na 25. maja ob pol 9. uri. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje. Čas bi bil, da bi se za razpravo zanimala tudi naša upravna oblast ter napravila enkrat konec nezmožnim razmeram v mariborskih tekstilnih tovarnah.

Potniška tarifa na železnica se bo povišala

Belgrad, 8. maja. j. Prometno ministrstvo namerava povišati potniško tarifo za 15—20%. Zato je prometno ministrstvo že sklicalo prvo konferenco strokovnjakov, ki bo 16. maja v Belgradu in bodo na njej sodelovali strokovnjaki iz vseh železniških ravnateljstev. Izdatki železnice so namreč zelo narasli in to je glavni razlog, da bo prišlo do povišanja potniških tarif na naših železnicah.

V hrvaških občinah je zaželeno tudi sodelovanje pripadnikov tujih narodnosti

Današnji »Hrvatski dnevnik« prinaša uvodnik, v katerem se bavi z bližnjimi občinskimi volitvami. List ponovno poudarja, da občinske volitve ne bodo imele političnega značaja, ker jim kaj takega tudi hrvaško politično vodstvo ne pripisuje. Gre le za to, da bi dobile občine nove uprave in sposobne ljudi. List pravi med drugim sledeče: Hrvatska kmečka stranka ne samo, da ne bo delala ovir, temveč celo priporoča, da pridejo v komunalno življenje tudi pripadniki drugih narodnosti brez ozira na njihovo strankarsko pripadnost, samo če so poštenji in sposobni gospodarji in če želijo lojalno sodelovati s svojimi hrvaškimi soobčanji in če jim je pri srcu interes in dobro Hrvatske«. List pravi dalje, da ne gre pri občinskih volitvah za namene, da bi dobili nekateri gospodje nove odskočne deske, kakor se je dogajalo poprej, kajti Hrvatska kmečka stranka se čuti toliko močno, da ji take metode niso potrebne. List nato pravi, da bodo občine močno razbremenjene finančno, ker je banovina prevzela nase vse občinske tajnike, katere je do sedaj plačevala vsaka občina sama.

V drugem poročilu govori »Hrvatski dnevnik« o pripravah za občinske volitve v nekaterih občinah Bačke in Baranje. List pravi, da se JRZ temeljito pripravlja na te volitve, vendar pa tudi Hrvatje ne drže križem svojih rok. Tako so imeli Hrvatje že več zborovanj in so sklenili, da bodo skoraj povsod sestavili sporazumne liste z madžarsko in nemško manjšino.

Izletniški vlaki o binkoštnih praznikih

Dne 12. in 13. maja, na binkoštno nedeljo in ponedeljek, vozita na progi Ljubljana—Bistrica—Bohinjsko jezero, odnosno Rateče—Planica, vlaka št. 920/919 odnosno 8620/8619 kot izletniška vlaka.

Odhod iz Ljubljane ob 5.40, prihod v Bistrico Bohinjsko jezero ob 8.36, odnosno v Rateče—Planico ob 8.39.

Odhod iz Bistrice Boh. jezera ob 20.20, odnosno iz Rateč—Planice ob 19.15; iz Jesenic ob 20.20, ter prihod v Ljubljano ob 22.10.

Recitacijski večer v Delavski zbornici. Pisatelj Ivan Mrak je snoči priredil v Delavski zbornici lepo uspel recitacijski večer, na katerem jebral svoje delo »Karadjordje«. Mrak je problem Karadjordja, ustanovitve naše dinastije, prijel čvrsto in pravilno, dasi svojstveno, ter poudaril divergenco v značajih obeh glavnih vodij, Karadjordja ter Obrenovića. Obrenović zvit diplomat, pripravljen na kompromise, Karadjordje brezkompromisen, značajan, kremenit postojak, lik pravega heroja.

Recitacijski večer Ivana Mraka je moralno uspel prav lepo, obžalovati je le, da zanimivi, dobro obdelani in dobro podajani tema ni privabil več poslušalstva.

Drobne

Belgrad, 8. maja. j. Podpredsednik vlade dr. V. Maček je imel včeraj daljšo konferenco s predsednikom vlade Dragišom Cvetkovićem, nato pa še z ministrom brez portfelja dr. Konstantinom. Z njima je razpravljalo o nekaterih predlogih, ki bodo prišli na sejo vlade ter o tekočih poslih.

Dr. Maček je sprejel deputacijo vojvodinskih politikov vseh strank, ki jih je vodil znani voditelj vojvodinskega avtonomističnega gibanja dr. Duda Bošković, ki je prvak SDS. Kakor poroča »Hrvatski dnevnik«, je deputacija prosila dr. Mačka za podporo, da bi se uredile razmere v Vojvodini, ker se do sedaj v Vojvodini nazivlj novi vladi še niso nič spremenile. Dr. Bošković je nato obiskal tudi ministra dr. Smoljana iz istih nagibov. Karsneje pa se je pri dr. Mačku zglasila tudi tako imenovana demokratska levica, ki je pred nekaj dnevi sprejela posebno spomenico in bi predložila vodstvu demokratske stranke z namenom, da bi demokratska stranka opustila svoje odklonilno stališče do sklenjenega sporazuma in bi začela tudi ona sodelovati pri nadaljnjem urejanju naše države. Demokratska levica je bila predlagala Grolu, da nima smisla voditi opozicije proti sporazumu, ki je vendar naredil velik napredek v demokratizaciji države. Če bi pa vodstvo demokratske stranke predlogov levice ne sprejelo, bodo ti slednji nastopili popolnoma odkrito proti demokratski stranki. Deputacija levice je dr. Mačku pojasnila svoje stališče, ki ga je v imenovanju spomenici zavzela.

Zagreb, 8. maja. j. Zadnji čas se je razvila špekulacija z modro galico tudi v hrvaških krajih. Blago je nenadoma izginilo s trga, po drugi strani pa so trgovci špekulirali na povišanje cen. Banka oblast je zato določila najvišjo možno ceno za galico in sicer, kakor jo je bila določila že vlada v Belgradu.

Minister Kulenović nima nobenih pritožb proti oblastem v Hrvatski banovini

Zagreb, 8. maja. j. »Jutarnji list« prinaša danes razgovor svojega dopisnika z ministrom dr. Kulenovićem. List najprej obtožuje številne bosanske politike, ki skušajo v kalnem ribariti in zato obešajo na veliki zvon vsako malenkost, katero je odredila banska oblast. Zlasti bobnajo o preganjanju uradnikov, ki so bili priganjani prejšnjih diktatorskih režimov. List pravi, da so imeli ljudje, ki jih je sporazum vrjel v kol, posebne namene s temi svojimi dejanji. Hoteli so narediti razdor med prebivalstvom v Bosni in Hercegovini, zlasti pa so skušali povzročiti umelno razburjenje med muslimani in med Srbi. Nesloga v Bosni bi vsakogar koristila prietašem centralizma, ker bi začelo ljudstvo samo odklanjati ljudi in politike, ki se zavzemajo za avtonomijo Bosne in Hercegovine. »Jutarnji list« e zadoščenjem beleži izjavo dr. Kulenovića, ki se je zelo pohvalno izrazil o svojem nedavnem potovanju po Bosni in Hercegovini. Kulenović je tudi povdal, da so ga povsod lepo sprejemali, tako muslimani kakor tudi Hrvatje katoliki. Nikjer ni bilo nobenih incidentov. Dr. Kulenović je dalje povedal, da se ne sme pritožiti proti upravnim spremembam, ki jih je na svojem ozemlju izvedla banska oblast, kajti oblasti se povsod dostojno obnašajo proti muslimanom. Nikjer ni nobenih incidentov in to je dokaz, da oblasti na ozemlju banovine Hrvatske pravilno razumejo svojo nalogo. S tem je po mnenju »Jutarnjega lista« dano pravo priznanje hrvaškimi oblastem, obenem pa merodaven odgovor tistim, ki so kričali, da so Hrvatje začeli svojo oblast e preganjanji, katerih žrtve so bili tudi zvesti prietaši muslimanske politične skupine.

nasprotovala tatka Belle.

»Ne?« se je Julija z začudenjem lahko-miselnostjo obrnila k tatki Belle. Ne da bi čakala odgovora, je nadaljevala e kljubovalnim in trdoglavim smehljajem:

»In vendar bom šla... Mi smo, tatka, v letu 1852...«

»Da, v letu 1852, a ne v srednjem veku... In tudi danes se zahteva od dekleta, da nosi belo obleko... Če oblečeš to obleko, boš užila vse žene. Madama je rekla resnico, bela obleka je krasna! Tudi ti najbrže ne misliš resno, da bi oblekla to rdečo obleko?« je ver-nadaljevala tatka Belle, hoteč za vsako ceno odvrniti Julijo od njene kljubovalne in neprimisljene namere.

»Da, nosila bom rdečo!« in e trmasto kljubovalnostjo je visoko dvignila lepo glavo, čes, da je odločena ostati pri svoji nameri.

»Toda, Julija, pomisli na Presale! je tatka Belle po svojem mišljenju iznesla najmočnejši dokaz proti Julijini nameri.

»Ravno na njega mislim!« je uživajoč v nasladi odgovorila Julija. »Vrni mi hočem mlo za drago! Nazadnje pa je njemu tudi vseeno!«

»Julija! je skoro kričala tatka Belle od prepadnosti vsa iz sebe, toda Julija je ni več slisala.

Tatka Belle je onemogla odšla za Julijo iz salona in stopila v voz.

»Voz domov!« je ukazala Julija Batu in voz je zadržal. Dva visoka, krasna, vitka vranca sta se spustila v dir. Zbogom krojaški salon ljubozive madame!

Clements Ripley:

KRIŽANA LJUBEZEN

Tudi drugi delničarji in člani predsedstva so sledili La Courouemu zgledu. Pri odhodu so se Prestonu priklanjali in odhajali brez vsake besede. Preston pa je stal na svojem mestu in se s svojimi velikimi očmi zagledal nekam daleč. Nikomur ni odzdravil. V nekaterih trenutkih se je njegovo visoko in gladko čelo močno nagubalo, kakor da bi ga morile težke skrbi. Vse poglavlje v svoje notranje borbe ni niti opazil, da ga doktor Livingston se vedno iz svojega mesta pazljivo opazuje, ko mu hoče videti v dušo, kaj ga teži. Nenadoma pa se je Preston sredi te tišine stresel in zgrabil svojo kožnato torbo, hoteč oditi. V tem zapazi doktorja Livingstona.

»Vi, doktor, še vedno tu? Zakaj ne odidete? Seja je prekinjena!« mu je rekel Preston zamolklo.

»Opazoval sem vas in mislim, kako osamljeni ste ostali e svojimi načrti... ne, ne osamljeni, ... ali ste slisali? La Cour je pri odhodu rekel, da bo še raz-mislil... to je že dobro znamenje, da se je on zavzel za vaše načrte... Začetek je tu! Toda ono... ono drugo, kar vam raz-žeda dušo, ono ie huše... mnogo hui-že...«

»Uganili ste, doktor,« je odgovoril Preston z glasom kvaleznosti.

»Vedno vam bom pomagal, Tom! Dillardovemu enu vedno! In še kakšni ste bili danes! Popolnoma enaki našemu pokojnemu očetu... popolnoma! Toda, ono drugo, pravim, ono... Povejte mi resnico, ali ste se danes prepirali z Julijo? Resnica, to mene ne briga prav popolnoma nič, toda... rečem vam, vaša generacija ne razume žene!«

Začuden je Preston pogledal doktorja Livingstona. Lahen nasmešek mu je prišel na ustnice, okrog katerih je bilo vrezanih nekaj odločnih, moških črt.

»Morda se vam to zdi smešno, morda nesmiselno... toda, verujte mi, to je mo-je mišljenje. Žena je nežen cvet in člo-vek jo mora negovati in ščititi... Moški na jugu danes ne spoštujejo več žene kot nekdanj...«

»Kako to mislite, doktor?« ga je pre-kinil Preston s spoštljivim glasom.

Takole: vaš oče, na primer, ne bi pu-stil, da bi mu prišla žena v pisarno in ga motila pri delu...«

»In kaj bi on storil?« ga je radovedno vprašal Preston.

»No, isto kar vsi moški njegovega

časa... Vzel bi palico in jo namlatil... Potem bi jo na otekline in podplute dal mazila... in je kupil neko darilo...«

Preston je malo pomislil, pogledal še enkrat doktorja in mu stisnil roko, rekoč:

»Doktor, hvala vam za dober svet...«

Oba sta se nasmehnila in odšla iz dvo-rane...«

Medtem je Miss Julija, niti malo slu-tež, kakšna navodila je prejel Preston, odkar sta se poslovila, ukazala Batu, naj vozi h krojačici. Tu jo je madama najju-beznivejše eprejela, kot se vedno spre-mena bogate in dobičkonosne naročnice, pripravljena storiti vse, samo da jo zad-ovolji, čeprav za ceno lastnega ponižanja. Z odkritim lažkanjem in vsakovrstnim prilozvanjem so sprejemale Lucijo te ve-šče trgovke sodobne metode in najneum-nejših modnih smešnosti.

Julija je stala pred velikim zrcalom, blizu oje tatka Belle in madame salona, a okrog Julije in njene bele krinoline so se vrtele krojaške pomočnice in se tru-dile, da bi čim boljše ugodile vsaki Juli-jini želji in zahtevi.

Julija se je ogledovala v zrcalu in svo-je nezadovoljstvo z obleko kazala z ne-prestanim prigovarjanjem in razdraženimi kretinjami.

»Obleka je krasna! Krasno vam pri-stoja!« je sladko govorila madama sala-na. Kot da se ji je v glasu topilo srce.

»Ne, pretesna mi je!« je razdraženo ugovarjala Julija.

»Toda, Julija, obleka je krasna in div-

no ti pristaja! Tudi Pres naravnost želi, da bi bila na plisu v beli obleki!« jo je prepričljivo pogovarjala tatka Belle.

»Ne, nočem! Pravim ti, da mi je pre-tesna! Slecite jo in prinesite katero dru-go...!« je Julija ukazajoče rekla dami salona. »Imate katero drugo obleko?«

»Imam, takoj jo prinesem!« Madame se je pred Julijo globoko priklonila in od-šla v zadnjo sobo. Čez trenutke se je vr-nila z obleko, rdečo kot kri, spredaj in zadaj močno dekoltirana. Julija so se zmagoslavno zaškrile oči. Vzela je oble-ko in si jo dala na razburjene dekliške grudi. Smehljaje se je ogledovala v zrcalu in rekla:

»Poskusili bomo... Ta mi bo krasno pristojala... Rudeča obleka!... Naj vidi Pres!« ... je govorila z zanosu notranje-ga veselja ob misli, kako se bo s tem ma-ševala Presu, ko ga bo primorala, da bo šel z njo v tej obleki na Olympus-bal.

»Toda, Julija, to je vulgarno!« je vzkliknila zaprepadena tatka.

»Tako?« Potem hočem ravno v tej obleki na ples!« je odločno odgovorila Julija.

»Toda, Julija, v rdeči obleki na ples? Zblaznela si! To obleko je nosila razvrat-na Vickersonova, ki je brez sramu... In ti bi šla v tej obleki na olimpijski ples!«

Nemogoče!

»Ne razburjaj se, tatka! To je gotovo in meni bo ta obleka pristajala mnogo boljše kot Vickersonovi!«

»Ne, ti ne smeš obleči te obleke za olimpijski ples. Zgražanje bo!« je znova

Od tu in tam

Prvaki JNS se sprehajajo sedaj po Dalmaciji in prirejanju zborovanj. Glavna govornika sta stari gromovnik Jovan Banjanin in dr. Grga Andjelcovič. V glavnem se v svojih govorih bavita s stanjem v banovini Hrvatski in pravici, da se razmere ne urejajo tako, kakor bi JNS želela. Ponekod tudi ostro kritizirata sporazum, zlasti pa sta nezadovoljna z načinom, kako se bodo izvedle občinske volitve na Hrvaškem. Banjanin je izrekel tudi svoje prepričanje, da se bo ustavotvorna skupščina enkrat sestala in da bo ta skupščina morala dati končnoveljavno obliko naši državi. Zanimivo je, da iz ust prvakov JNS do sedaj ni prišla nikdar beseda, da bi bila pri nas potrebna kakšna ustavotvorna skupščina, ker so jnsarji stalno zastopali stališče, da se ustava ne sme nikakor spremeniti. Pričakovati pa je treba, da tudi to upanje na ustavotvorno skupščino ne bo prineslo JNS nobene rešitve, kajti stranka nima nikjer svojih tal in v demokratski Jugoslaviji nikdar več nobene vloge ne bo igrala.

Belgrajsko časopisje se je že začelo boriti proti otvoritvi gozdarstva fakultete v Sarajevu. — Znano je, da se je za to fakulteto boril minister dr. Džafer Kulenović, ki je hotel s tem pridobiti za Sarajevo priznanje neke vrste višjega muslimanskega prosvetnega središča. V Belgradu pravijo, da popolnoma zadostuje dosedanja dve fakulteti v Zagrebu in v Zemunu. Danes je v državi okrog 1200 gozdnih inženirjev in ti po mnenju belgrajskih strokovnjakov popolnoma zadostujejo za današnje stanje našega gozdarstva. Če se bo gozdarstvo razvijalo še naprej, pa bosta obe dosednji fakulteti dali zadosti novega naraščanja, ki bo tudi zadostno znanstveno usposobljen. Belgrajski strokovnjaki pravijo, da sarajevska fakulteta ne bo mogla dati dobrih inženirjev, ker ne bo kot začetnica še zadosti znanstveno trdna, kajti vsaka znanstvena ustanova šele z leti dobi svoj trden znanstveni temelj. Zato pravijo, da pametneje je, da je tretja gozdarstva fakulteta v Sarajevu odveč in da pomeni za naše razmere luksuz. Prav gotovo pa je, da muslimani odgovora ne bodo ostali dolžni, ker si ne bodo pustili enostavno odvzeti ali pa onemogočati tistega, za kar so se dolga leta potegovali. Sicer pa so imeli nekateri belgrajski krogi stalne ugovore proti vsaki višji kulturi in znanstveni ustanovi, ki je bila ustanovljena izven Belgrada v tako imenovanih prečanskih krajih. Tako so zmerom oporekali in še danes oporekajo potrebi, da bi se ljubljanska medicinska fakulteta izpopolnila.

Samostojna demokratska stranka je imela te dni zborovanje v Splitu, na katerem sta govorila tajnik stranke Kusanović in dr. Hinko Kržman. Slednji je govoril obširno o srbski opoziciji in je poudaril svoje zadovoljstvo, da je sedaj začela tudi srbska opozicija govoriti mirneje in da je njena kritika bolj mila in pametna. Dr. Kržman vidi v tem znak, da se razmere vendarle urejajo in da je čas storiti svoje. Glede občinskih volitev pa je rekel, da je bila uredba o občinskih volitvah v javnim glasovanju izdana brez vednosti samostojnih demokratov. Demokrati so proti temu reaktivnemu načinu glasovanja, ker menijo, da javno glasovanje duši ljudsko svobodo. Ker pa je stanje že tako, pa bodo šli tudi pristaji samostojne demokratske stranke na volitve, da bodo pokazali svojo moč. Prav tako je bil dr. Kržman povedal, da so bile nove občinske uprave v hrvaških mestih postavljene brez vednosti SDS.

Večja skupina hrvaških kmetov bo prišla te dni v Belgrad in bo priredila več narodnih prireditvev. Skupino je organizirala zagrebška »Seljaška Sloga«. To bo prvi obisk hrvaških kmetov v Belgradu potem, ko je bil sklenjen sporazum. — Hrvatje bodo prikazali nekaj ljudskih običajev na Hrvaškem in bodo svoj nastop ponovili tudi v Zemunu. V Belgradu se bodo šli vsi vpisati v dvorske knjige, potem pa se bodo oglasili pri predsedniku vlade Cvetkoviću, pri podpredsedniku vlade dr. Mačku in pri vseh hrvaških ministrih. Iz Belgrada bo skupina krenila v Sofijo, na povratku pa se bo ustavila v Nišu in Kragujevcu.

Železniški strokovnjaki še niso mogli ugotoviti pravega vzroka železniške nesreče, ki se je dogodila pri Nemili v Bosni, ko je vlak zdrknil v naraslo reko in se je pri tem ubil kurjač, strojevodja in vlakovodja pa sta se težko poškodovala. Sprva je bilo rečeno, da je voda izpodjedla železniški nasip, toda ugotovilo se je, da je četrta ure prej vozil vlak, ki se mu ni nič dogodilo, pa tudi progovni čuvaj ni tik pred vlakom ničesar sumljivega in nevarnega opazil. Preiskava je dalje ugotovila, da je bilo pri nesreči ranjenih tudi več drugih oseb, ki so se vtihotapile na tovorni vlak brez znanja vlakospremnih osebja. Na kraju nesreče so tudi že položili nov tir, da se promet razvija dalje, vendar pa se večjim zamudam ne morejo izogniti.

Moža z dvema ženama je pred dnevi zaprla belgrajska policija. Bil je to mehanik Matija Miller, ki se je pred dvema letoma privrkal poročil, letos spomladi pa si je poiskal še novo ženo in se ponovno poročil. Tajnost pa je bila nazadnje le odkrita in mož je moral v zapor. Miller se je mogel v drugo poročiti le zato, ker mu je bil prijatelj podpisal potrdilo, da je Miller samec. Ko sedi mož z dvema ženama v zaporu, pa se zapuščenosti sedaj pripravljata, čigav je prav za prav mož. Prva trdi, da je njen zakon veljaven, ker je bil sklenjen kot prvi, druga pa pravi, da si je Millerja osvojila z ljubeznijo. Nekaj posebnega pa je dejstvo, da se obe prevarani ženi borita za takega grešnika, čeprav bi človek pričakoval, da se ga bosta skušali obe odreči. Zenske muhe so dostikrat res nerazumljive...

Strogo je stopila na prste svojim nepokornim uslužbencem tramvajska uprava v Zagrebu. Navzlic prepovedi so skoraj vsi uslužbenci tramvaja sklenili praznovati prvi maj kot praznik dela. Tako je bilo mesto brez tramvajskega prometa. Zaradi samovoljnega ravnanja namestencev je mestna hranilnica, ki je lastnica tramvaja, uknila za vse tramvajске uslužbenke veljavni statut, obenem pa je odpustila 25 uslužbencev. Ta odlok je potrdil tudi mestni poverjenik Starčević. Takoj nato se je deputacija uslužbencev oglasila pri poverjeniku in ga prosila, naj se zanje zavzame. Kaže pa, da ne bodo uspeli in da s svojim nepremišljenim dejanjem pokopali vse pridobitve v statutu, za katere so se dolga leta težko borili.

Samega sebe je smrtno ranil industrijec, ki se je bil s svojim delavcem stregel. Industrijec Zloušič iz Varesa v Bosni je v gostilni pil in se ga nazadnje precej nalezl. V gostilni pa je sedel tudi delavec Brkič. Čim se je ta dvignil in odšel iz gostilne, je takoj stopil za njim industrijec in ga začel izživati. Takoj sta se spopadla in Zloušič je potegnil nož. Toda v pijanosti je nož tako nerodno okrenil, da je samega sebe zabodel globoko v stegno. Ker ni šel takoj po zdravniško pomoč, je izgubil preveč krvi in nazadnje rani podlegel.

Ljubljanka, matere, žene! Vsi, ki ljubite vsebinsko globoko filme, vsi ki se navdušujete za filmsko umetnost, ne zamudite prekrasnega, nepozabnega filma: **KINO UNION** telefon 22-21 Ob 16, 19 in 21

Jeanne Doré

Materina radost in bol. Po Tristan Bernardovem igrokazu. V glavni vlogi edinstvena predstavnica oderske in filmske umetnosti: **Ema Gramatica**

Začetek ali konec mezdne gibanja v gradbeni stroki

Ljubljana, 8. maja 1940. Naši časopisi, dnevniki in strokovni listi, so že neštetočkrat pisali o pogajanjih, ki so potekala med delodajalci (stavbeniki) in delojemalskimi organizacijami. V ta namen je bila v Delavski zbornici nekatera anketa in konferenca, toda rezultat je bil vedno isti. Ko je zastopnik Delavske zbornice prebral razne predloge in odgovore raznih ministrstev, so zastopniki delodajalskih organizacij drug za drugim odgovarjali, da medz ne morejo zvišati, dokler tega ne storita država in banovina, dokler ne izide zakon o pobijanju šušmarstva, dokler se bo delalo v režiji itd. Tako je slo iz dneva v dan, iz meseca v mesec. Draginja je naraščala, podražil se je gradbeni material, zvišani so bili proračuni za gradbena dela, le mezde gradbenega delavstva so ostale iste...

Ker se vsaka pogajanja enkrat le nehajo, je bilo določeno, da bodo dne 10. t. m. zadnja pogajanja, takimenoovana zadnja poravnalna razprava. Ako na tej razpravi ne bo dosežen zaželeni sporazum, daje zakon obema strankama pravico, da postopata po svoji uvidenosti. Za stavbeno delavstvo ostane torej edino ena možnost — in to je stavka. Kar naše gradbeno delavstvo danes zahteva, je tako skromno in tako nujno, da mora vsak pameten človek odobravati. En dinar na uro zahtevajo, to je v najboljšem slučaju šestdeset dinarjev na teden! Javnost naj zdaj sodi, ali so naše zahteve pravične! Ali ne porabi v današnjih razmerah dru-

žina za svojo obetto teh par kovačev več kot jih je porabila dozdaj? Gradbenemu delavstvu pa ponujajo nekatera podjetja 25 par na uro poviška, le nekatera 50 par, ostala pa sploh nič! Kaj naj ubogo delavstvo torej počne, kaj naj stori, da bo nasitilo svoje družine? To so problemi, ki jih je treba uvaževati! Ni vseeno, kako ljudje živijo, in ni vseeno, kakšno je razpoloženje v širokih delavskih plasteh. Na Hrvaškem zahtevajo kot najmanjšo plačo 7 din na uro! Ali ima mar hrvaški delavci drugačne potrebe od naših?

Prihaja dan odločitve! Blizu se 10. maj. Če na teh pogajanjih ne bo zmagal sporazum, če ne bodo hoteli nekateri gospodje žrtvovati dela svojega dobička sestradernemu delavstvu, tedaj naj se ne imenujejo več zavedni Slovenci, kajti takšno njihovo početje bi pomenilo rušenje borbenosti med delavstvom. Težki in resni so časi, in zato naj pride na ta pogajanja vsak z namenom, da nekaj pripomore k ublažitvi položaja!

Ne na akademijah ne na proslavah se ne pokaže narodna zavest. Pokaže se samo tam, kjer je treba za to idejo tudi nekaj žrtvovati. Javnost budno zasleduje, kako se bo vse to končalo. Ljubljana je v pretežni večini delavsko mesto in zato z odprtimi očmi gleda na vsa podjetja in na vse pokrete. To smo imeli priliko večkrat spoznati.

III. Dekliški dan

Lavantinska Katoliška akcija za dekleta prireditelj sodelovanjem Dekliških krožkov za vsa dekleta mariborske škofije v nedeljo dne 30. junija svoje tretje veliko zborovanje III. Dekliški dan na Beinavi pri Mariboru.

Na praznik sv. Petra in Pavla zvečer je uvodna prireditev.

V nedeljo zjutraj je slovesna obhajilna sveta maša.

Po ev. maši zborovanje. Govorila nam bo Cerkev po svojih zastopnikih in me same bomo spregovorile besedo o delu dekliškega gibanja naše škofije v duhu K. A.

Opoldne se bomo razvedrile ob pestrem zabavnem sporedu.

Popoldanska kratka slavnostna akademija z večernicami bo naš praznik zaključila.

Namen prireditve je, da skupno pregledamo delo, ki so ga opravile organizirane skupine deklet v K. A. in D. K. v delovnem letu, ki ga s tem praznikom v glavnem zaključimo. Na Dekliškem dnevu pa se bomo seznanile tudi z novim delovnim načrtom, ki nas že čaka za leto 1940-41.

Vsa podrobna navodila dobe preč. župnijski uradi in krožki K. A. oz. D. K.

Povezod Boga po Mariji!

Iz Cerknice

Za pogozdovanje notranjskih »gmajn«. Lepi, gosti in bogati predvojni gozdovi po Javornikih so se pričeli močno redčiti. Naši ljudje, ki so imeli, ali še imajo gozdove »tam čez«, so imeli vedno manjše ali večje težave z njimi. Zato jim niso mogli posvetiti tolike pažnje, kot so jo taki gozdovi potrebni. Zato so jih pričeli izsekavati, še prav posebno pa zadnje čase, ko je cena lesu tako visoka. V nadomestilo za te posekane gozdove, in pa zato, ker ima tu zemlja vse pogoje za dober gozd, so pred nekaj leti pričeli z nasajevanjem mladih smrekovih in borovih sadik. Ze zdaj so po več krajih Slivnice, na Rebarju in v Globočici zrasi kar lepi gozdni nasadi. Ker pa se vse mladike ne primejo prvič, zato jih na vsako toliko časa presajajo. Te dni bodo na Slivnici posadili spet nekaj tisoč mladik, ki upamo, da bodo čez čas napravile lep kos gozda. Z druge strani pa je tudi pogozdovanje samo v naših krajih tudi koristno, ker pri tem delu dobi zaslužek kar lepo število ljudi.

Koliko časa še? Zadnje čase se je pri nas razširila pobalska razvada, da na trgu streljajo z raketami. Dasi je že na ovitku rakete napisano, za kakšno priliko se rabijo, nekateri z njimi streljajo kar naprej. Tako je bilo čuti streljanje na veliki četrtki in veliki petek zvečer, ko so bile v cerkvi slovesnosti. Čuje se večer za večerom, dan za dnem, pa ga ni, ki bi to preprečil. Apeliramo na merodajne oblasti, da tudi tu naredo red in da povzročitelje trdo kaznujejo, če ne zaleže sama lepa beseda!

III. Umetnostni teden v Mariboru

Maribor, 7. maja. Kljub resnim in razburilnim časom je kulturno življenje v Mariboru letos bolj živahno, kakor vsa dosedanja leta. Koncert za koncertom se vrsti, umetniški razstav smo imeli v kratki dobi že celo vrsto, gledališče je letos izredno aktivno in vse letošnje uprizoritve so bile do sedaj na izredni višini. Tudi mariborski literarni talenti se bude. Skratka, na vseh kulturnih področjih je razveseljevo življenje. Najbolj pa bo prišlo to do izraza spet pri Umetnostnem tednu, ki bo — tretji po vrsti — letos od 11. do 18. majnika. Spored letošnjega umetnostnega tedna je zelo pester in bogat.

Otvoritev umetnostnega tedna bo zvezana z otvoritvijo razstave likovnih umetnikov v soboto, dne 11. maja ob 20 v unijskih dvorani. Letošnje razstave se udeležijo vsi likovni umetniki, člani Umetniškega kluba v Mariboru, s svojimi najnovejšimi deli.

Druga prireditev v okviru umetnostnega tedna bo obenem višek letošnjih kulturnih prireditev na severni meji ter lepa manifestacija slovensko-hrvaškega bratstva. To bo recitacijski večer hrvaških književnikov, ki bo v Narodnem gledališču v sredo, dne 15. maja. V Maribor pridejo najpomembnejši predstavniki hrvaške književnosti. V petek, 17. maja bo v dvorani Zdravne gošpodarske banke koncert. Mariborski trio bo izvajal dela Čajkovskega v spomin 100-letnice smrti tega ruskega genija. — V soboto, 18. maja bo v gledališču krstna predstava Golouhove komedije »Krisalida«. V nedeljo popoldne ob 10 se umetnostni teden zaključi z obnim zborom UK ter razdelitvijo nagrad. Letošnjega natečaja umetnostnega tedna so se udeležili številni literati, ki so poslali devet del, ter glasbeniki.

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru

Sreda, 8. maja: Zapotro.
Četrtek, 9. maja ob 20: »Izdaia pri Novari«.
Red B.

Vremensko poročilo

»Slovenskega doma«

Kraj	Barometer-sko stanje	Temperatura v °C	Relativna vlažnost	Veter smer, jakost	Pada-vine m/m	Vrsta
Ljubljana	762.4	10.5	10.0	87	9	SW, 0.2
Maribor	760.7	12.2	11.0	80	10	NW, 1.0
Zagreb	762.2	15.0	9.0	90	10	0, 1.0
Belgrad	760.7	14.0	10.0	90	10	W, 0.1
Sarajevo	761.1	13.0	9.0	90	10	0, 5.4
Vis	761.1	13.0	9.0	80	10	NNW, —
Split	759.5	20.0	12.0	50	6	NE, —
Kumbar	763.8	18.0	13.0	90	10	SE, —
Rab	762.1	18.0	11.0	90	8	NE, —
Dunaj	757.5	19.0	13.0	70	10	N, —

Vremenska napoved: Pretežno oblačno, nestanovitno vreme.

Koledar

Danes, sreda, 8. maja: Prikaz. Mihaela.
Četrtek, 9. maja: Gregorij Nac.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjtin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10; mr. Bohinec ded., Rimska c. 31.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — začetek ob 8 zvečer:

Sreda, 8. maja: Hamlet. Red Sreda. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Četrtek, 9. maja: Danes bomo tiči. Red Četrtek. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Petek, 10. maja ob 15: Hamlet. Dijaška predstava za izven ljubljanske srednje šole. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Ob 20: Danes bomo tiči. Red A. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Sobota, 11. maja: Hamlet. Izven. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

Nedeljo, 12. maja: Hamlet. Izven. Gostovanje Zvonimirja Rogoza.

OPERA — začetek ob 8 zvečer:

Sreda, 8. maja: Adriana Lecouvreur. Red A.

Četrtek, 9. maja: Modra roža. Red B.

Petek, 10. maja: Zapotro. (Generala.)

Sobota, 11. maja: Kleopatra. Krstna predstava. Premiera. Premierski abonma.

Drevi bo imel red Sreda predstavo Shakespearjevega »Hamleta« s članom Narodnega divadla Zvonimirjem Rogozom kot gostom Odlične igralske sposobnosti prihajajo v vlogi Hamleta do največjega učinka. Sloves te njegove kreacije, s katero je pred leti dosegel angažma na Narodnem divadlu, privlači tudi zdaj občinstvo v največji meri.

Abonenti reda Četrtek bodo imeli v četrtek predstavo Nestroyeve burke »Danes bomo tiči« z gostom Rogozom v vlogi Bobka. V tej komični vlogi je dokazal Rogoz, kako široko igralsko polje obvlada, saj epadala vlogi Hamleta in Bobka v popolnoma nasprotna področja.

P. n. občinstvo opozarjamo, da bo petkova popoldanska dijaška predstava samo za dijaške izven ljubljanske srednjih šol. Uporizorili bodo Shakespearjevega »Hamleta« z gostom Zvonimirjem Rogozom.

Opozorilo. Ker je sobotna predstava »Hamleta« z gostom Rogozom že skoro domala razprodana, opozarjamo p. n. občinstvo, predvsem tiste s posebnimi željami, ki se bo mudilo v binkoštnih praznikih v Ljubljani, da bo v nedeljo zvečer predstava »Hamleta« z gostom Rogozom in da si lahko za to predstavo pisмено ali telefonično naroči vstopnice!

F. Cilec »Adriana Lecouvreur« spada med glasbo, polna najlepših melodij, se kot nalašč prilaga malce romantičnemu dejanju, ki je povzeto po znani drami E. Scierbe in E. Legouvėja. Med glavnimi partijami je zlasti hvaležna naelovna, ki jo bo pela Vidaličeva, dalje partija sakskega grofa Mavricija (Francel), dobrodrušnega režiserja Michonneta (Jan-ko), princea Buillonkega (Zupan), princeza Buillonke (Kogejeva) in abbeja de Chazeuil (Banovec). Muzikalno vodstvo ima v rokah kapelnik A. Neflat, režija je šef-režiserja Cirila Debeveca.

»Modra roža« je prikupno delo mladega slovenskega komponista G. Dusika, libreto pa je episal dr. Braxatorer. Glavne partije kreirajo z velikim uspehom: Ribičeva, Barbičeva, Poličeva, B. Sanein, Zupan in Freilih. V vlogi ing. Lenoira bo nastopil Friderik Lupša. Režija je Zupanova, glasbeno vodstvo ima R. Simoniti. Četrtekova uprizoritev velja za red B.

Krstna predstava domače opere »Kleopatra«, katere komponist je dr. Danilo Svara, bo v soboto, 11. t. m. za Premierski abonma. Dr. Svara je znan kot komponist različnih klavirskih, vokalnih in instrumentalnih skladb, opera »Kleopatra« pa je njegovo prvo delo na opernem polju. Uprizoritev je zasledena z našimi najboljšimi močmi, tako da je v režiskem, igralskem, pevskem, plesnem in inecenatorskem pogledu storjeno vse, da bo doživelo to domače delo učinkovito krstno predstavo. Naslovno partijo bo pela Heybalova. Režiser: Ciril Debevec. Dirigent: dr. Svara. Koreograf: ing. P. Golovin. Inscenator: ing. arh. E. Franz.

Gledališkim abonmentom in imejteljem blokov! Vsi abonenti so dozdaj dobili že po 18 predstav, tako da dobijo še 4. Oni, ki so še na začetku e plačilom mesečnih obrokov, se naprošajo, da svoje obveznosti čimprej poravnajo.

Koruzno moko prodal za papirko

Maribor, 7. maja.

Na okrajnem sodišču v Mariboru so imeli danes dopolnilno zanimivo razpravo. Zagovarjal je trgovec Babič iz Krčevine, da je neki stranki prodal koruzno moko namesto paprike. Trgovec Babič je dejal, da je to sporno papriko kupil sam v dobri veri, da je dobre kakovosti, od nekega polnika. Ni pa paprike preizkusil, ker je izgledala kot vsaka druga paprika. V resnici pa je bila to zelo dobro zmleta koruzna moka, pobarvana rdeče ter je imela nekoliko prave paprike primešane. Razprava se danes ni končala ter je bila zaradi zasljanja nekaterih prič preložena.

Športne vesti

Na Slovaškem vlada veliko zanimanje za mednarodno nogometno tekmo, ki jo bo s slovaško nogometno reprezentanco odigrala Hrvaška o binkošti. Slovaki pripravljajo Hrvatom lep sprejem, tako v Bratislavi kakor v Zilini. V teh slovaških mestih bodo tedaj namreč igrali Hrvatje. Hrvaški podvezni kapetan Jozo Jakupić bo vzel za obe reprezentativni tekmi, ki jih bodo hrvaški nogometaši odigrali v nedeljo in v ponedeljek, vpoštev naslednje igralce: Urha, Supino, Beloševića, Jušića, Pajovića, Pukšeca, Jutta, Zalantia, Bradško, Pavličića, Jazbeca in Solertija. To moštvo sicer predstavlja drugo hrvaško garnituro, menimo pa, da bo sicer res dobrim Slovakom (saj so lani v Bratislavi porazili Nemece z 2:0) vendarle kos.

Tabela strelcev v hrvaško-slovaški ligi je takale: 32 golov: Lešnik (Gradjanski), 23 golov: Pavličić (Concordija), 20 golov: Wöhl (Gradj.), 13 golov: Duh II. (Hašk), 12 golov: Muradori (Sašk), Lokošek (Slavija O.), 10 golov: Vjidaković (Bačka), Koprivnjak (Slavija V.), 9 golov: J. Malošić (Hajduk), Matijasič (Sašk), Matekalo (Gradj.), 8 golov: Capeta, Radovniković (Hajduk), Antolković (Gradjanski), 7 golov: Hitrec, Medarić (Hašk), Djančič (Gradj.), Grntal (Ljubljana), 6 golov: Bada (Concordija), Neskovčin, Bakotić (Split), Lemešić (Hajduk), 5 golov: Cimermanić (Gradj.), Farkaš, Adamović (Slavija O.), Martinović (Slavija V.), Vuković (Hašk), Pupo (Ljubljana), 4 gole: Alufjevič, Kacijan (Hajduk), Pogačnik, Zemljik (Concordia), Lah (Ljubljana), 3 gole: Zupančič (Hašk), Petrovič (Slavija O.), Erber, Hassi (Ljubljana), Rosić (Split), Batinič (Hajduk), Domorođki (Sašk), Pleše (Gradj.), Golub (Slavija V.), Demetar, Kopunović, Sabakov (Bačka), 2 gola: Pressinger (Ljubljana), Sobotka, Rafamelli (Hajduk), Vojtehovski, Novak (Slavija V.), Ivanović (Sašk), Zalant, Kokotović (Gradj.), Fink (Hašk), Dumanović (Split), 1 gol: Baraković, Vujković, Cvijanov (Bačka), Švast, Obrež, Hartving, Pukšec (Concordia), Kroupa, Legat, Smolej, Repanšek (Ljubljana), Jelaska, Tomić, Rulič (Split), Glaser, Brozović (Gradj.), Sacl, Gergec, Kolar, Sach, Djordjevič, Zanatović (Slavija O.), Ivanič, Sijević, Cvilinger, Korošec, Kvasina (Sašk), Pajević II., Duković, Zelle (Hašk). — Avtogoli: Concordia 3, Slavija V. 1, Hajduk po enega.

Magoličeva razstava

Razstava Srečka Magoliča je izredno dobro obiskana, saj je vsak obiskovalec tako zadovoljen z lepimi slikami, da privabi še druge v razstavo. Osvetlil jubitant si je pa tudi s svojim dobrodušnim humorjem pridobil toliko prijateljev in častilcev med vsemi krogi prebivalstva, da bo razstava gotovo imela velik uspeh. Predvsem pa občinstvo hoče jubitantu izkazati svoje priznanje tudi zaradi človekoljubnega namena razstave, ker gre vsa vstopnina in petina izkupička za prodane slike v prid ljubljanskim mešnim revežem. Razstava v Jakopičevem paviljonu je odprta od 8. do 18. da si jo lahko vsakdo ogleda in izbere kako sliko iz Ljubljane in njene okolice ali pa z Gorenjske ali Dolenjske za okras svojega doma.

V ponedeljek bodo otroke cepili proti kozam

Cepljenje zoper kozo se v Ljubljani prične v ponedeljek 20. maja in je obvezno za vse lanske leto rojene otroke, ki doselej še niso cepljeni, prav tako pa tudi za vse leto rojene, ki so etari najmanj 3 mesece. Javno brezplačno cepljenje bo po raznih delih mesta, kakor je razvidno z velikih lepakov. Cepljeni morajo biti vsi otroci, ki sploh še niso cepljeni, pa tudi oni, ki se jim kozo niso prijelo. K cepljenju je treba prineesti otroka čistega v čisti obleki, enako pa tudi k obveznemu pregledu na isto cepilno postajo. O opravljenem cepljenju in pregledu bodo starši dobili pisмено potrdilo, ki naj ga dobro shranijo. Razen na plakatih navedene dni je cepljenje vsak dan med uradnimi urami tudi na mestnem fizikatu, a ni brezplačno. Starši onih otrok, katere bo cepil zasebni zdravnik, morajo mestnemu fizikatu takoj predložiti dokazilo o uspešnem cepljenju. Otroke, ki bi jih n. pr. zaradi bolezni ne bilo mogoče cepiti, je treba opraviti pri javnem cepljenju ali pa med uradnimi urami na mestnem fizikatu v Mestnem domu. Kdor se pregreši zoper predpise, posebno pa če otroke ne prinese k cepljenju in pregledu ali se pravočasno ne opraviči, bo po določilih zakona o zatiranju nalezljivih bolezni moral biti kaznovan.

Romanje Trsat—Rab—Reka (Fiume, Italija) — najprijetnejši izlet po morju! Najlepši otok! Odhod binkoštno soboto zjutraj. Cena 150 din. Pri glasite se upravi »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

Poštna hranilnica, podružnica v Ljubljani, na binkoštni ponedeljek, dne 13. maja, ne posluje za stranke.

Norveški zunanji minister popisuje grozote vojne:

„Videl sem bežeče prestrašene žene in nesrečne norveške otroke...“

Norveški zunanji minister Koht je v govoru, ki ga je imel te dni v londonskem radiu, opisal prizore ob nemškem prodiranju na Norveško, kakor jih je sam videl. Takole je govoril:

Videl sem letala, ki so vsak dan prihajala, da bi izvedla napad na Oslo in ga končno pretvorila v pepel. Videl sem razburjene žene in prestrašene otroke, kako so bežali v gozdove ter se zbirali v temnih kletah upajoč, da se bodo umaknili pred morilskim nemškim orožjem. Tisto, kar Nemci ne bi bili smeli storiti v državah, s katerimi se bojujejo, namreč z Veliko Britanijo in Francijo, so storili hladnokrvno z ubogo in slabo Norveško, ki je hotela ostati samo nevtralna.

Ves tisti del naše države, ki so ga pri prvem naskoku zavzeli in ki se sedaj upira surovi sili, ki jo napadalec brezobzirno uporablja in se loteva nasilja, o katerem smo svojasli eliali

ta del, kjer požigajo mesta in vasi, še se zmerom drži. Končno so sedaj nalteli na sovražnika, ki ga kakor mislijo, lahko kaznujejo z zastrašenjem in da ga prisilijo na udajo. Toda to je tisti nordijski gormanski narod, ki ne bo sprejel nazorov nacionalnega socializma.

Sedem mesecev je vlada neprestano poskušala ohraniti Norveški nevtralnost. Obe vojskujoci ee strani eta mnogokrat obžalovali, da ee držimo prevee nevtraln. To je bil dejansko najboljši dokaz za našo nevtralnostno politiko, za našo popolno nepristranost, za naše cilje in namene, da ostanemo docela ob strani vojne. Nemcija nas je hotela s silo in nasiljem prisiliti, da bi vetopili v vojno na njeni strani. Prišla je k nam z zahtevami, ki bi iz nas naredila nemško orožje v boju proti zahodnim silam. Nemci so začeli zasedati našo državo prej, preden so sploh predložili svoje zahteve, ker so ee odločili, da bodo zavladali Norveško in jo podvržli svoji surovi sili. Potem bi jo izkoristili v svoje vojne namene.

Nihče kdor prebere dolgo vrsto nemških zahtev do Norveške, ne more dvomiti, da bi te točke poglale Norveško v vojno z zahodnimi silami. Prva zahteva je bila v tem, da se nemškim vojaškim silam brez odpora dovoli, da zasedejo vse važne postojanke v državi in da razpolagajo z našimi vojaškimi obrambnimi objekti, zlasti pa z obrežno obrambo. To je jasno pokazalo, da bi Norveška morala poslati samo del velikega nemškega vojnega stroja. Bilo bi težko najti bolj dvoličen dokument od te spomenice, katera prva beseda ee glasi: da se je Nemcija vso vojno trudila, da bi branila pravice nevtralnosti.

Zaključna točka imenovane nemške spomenice je poudarjala, da Nemcija ne bo kršila nedotakljivosti in neodvisnosti Norveške. Toda vseh 13 točk bi naredilo, da bi Norveška postala med vojno pravi nemški priložnik. Kdo si more misliti in pričakovati, da bi nam Nemcija vrnila svobodo po končani vojni.

Kdor ee spominja, kaj se je dogodilo z Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko po vseh tistih lepih obetih od nemške strani, ne more zaupati nobeni novi nemški obljubi te vrste. Morebiti najhujši poraz v zadnjih letih predstavlja dejstvo, da nihče na svetu ne sme verovati

Prodiranje na Norveško ni bilo izvedeno kot odgovor na angleško polaganje min. Napad na Norveško je bil izveden po načrtu. Nemcija je bila od-

Povratak iz preteklosti

Mlada Angležijanka Unity Mitford, hčerka lorda Rodesdala, se je iz nekega velikega evropskega mesta vrnila na svoj dom v London. Londonski zdravniki so ugotovili, da je hudo bolna, kajti povsem je izgubila spomin. Razni sorodniki, zdravniki in drugi so se trudili okoli nje in poskušali vse mogoče, da bi se ubožici zopet povrnil spomin. Spraševali so jo venomer, ali se kaj spominja, kaj je ves čas odsotnosti delala in kako je živela.

Ce človek izgubi spomin, ni to nekaj tako preprostega in vsakdanjega. Da bi namenoma hotela zatajiti kakšno nerodno prigodo, tega ni hotela. Ljudje, ki so na kaj takega mislili — in teh ni bilo malo — niso imeli prav.

Da človek nenadoma izgubi spomin, je lahko vzrok trenutna nezavest, nepričakovano velika žalost ali pa prevelika razburjenost. To so navadno vzroki te bolezni, ki se pojavlja pogostejše, kakor to ljudje mislijo.

Angleški zdravnik C. A. Lyon trdi, da je takih ljudi, ki izgube spomin na ta način, vsako leto na kupe. In ko take reveže v mnogih primerih privedejo najprej na policijo, na vsa vprašanja odgovarjajo, da ne vedo, kdo da sploh so, ne vedo niti za svoje ime in jim je povsem neznan, kako so prišli v mesto. Tako oboleli ljudje ne vedo niti, kako bi si odpeli obleko in kako bi si obuli čevlje. Pri tem lahko trdimo, da se bolnikovo duševno stanje v tem oziru le malo razlikuje od stanja živali. Taka obolenja spomina so le redko povsem ozdravljiva.

Žalosten slučaj

Pred leti se je v Franciji zgodil zelo težak slučaj takega obolenja, ko je bolnik popolnoma izgubil spomin.

Med svetovno vojno so našli na lyonskem kolodvoru vojaka, ki je bil težko ranjen. Skrivaj je zapustil vojaško bolnišnico, v kateri so ga zdravili in ljudje, ki so ga videli, si nikakor niso mogli razlagati, kako je mogel tak ranjenec za-

ločena, da vzame Norveško v svoje klešče. Nemški napad na Norveško bo ostal napisan v zgodovini kot eden najhujših zločinov, kar jih je znanih. Zločin, s katerim vodijo Nemci vojno na Norveškem, pa bo ostal kot primer najbolj surove vojne, za katero zgodovina sploh ve.

Naša vojska in naša mornarica nista bili tako pripravljena, da bi mogli pričakati nenadni napad. A ne samo mornarica, temveč tudi vojska jima je nudila odpor in jima gre vsa čast. Tudi sedaj so Norvežani gospodari velikega dela svoje države ter so zvesti svojemu kralju in zakoniti vladi.

Poljska vlada nam je poslala 4.000 mož. Treba bo še časa, da bo ta pomoč postala učinkovita. Prosim Norvežane, naj ne bodo nestrpnosti glede stvari, ki ee navidez počasi premikajo. Pomislite na zahodni sili. Zanj je vprašanje časti, da osvobodita Norveško nemške zasedbe. Jaz sem prepričan, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da to nalogo izpolnijo.

pustiti bolniško posteljo. Ta revež ni vedel niti za svoje ime, niti za svoj polk in niti, kako je prišel na kolodvor. Spominjal se ni prav ničesar. Pozneje so ga odpeljali v bolnišnico za duševno bolne, nato pa v neko južnofrancosko zdravilišče v mesto Rhodéz, kjer se danes živi. Vendar pa še do danes niso mogli priti do tega, kako in zakaj je ubogi bolnik izgubil spomin. Med zdravljenjem se mu je le za hip povrnil spomin. Medlo se je začel spominjati davnih navepov, spominjal se je svoje mladosti na vaškem posestvu. Po vsem tem zdravniki le niso izgubili vsega upanja, da ga popolnoma ozdravijo. Upali so, da bodo prišli tudi tej uganki do dna.

Zdravniki so se svojega uspeha že veselili, čeprav je bilo obolenje tega vojaka skoraj najtežje. In če govori dr. Lyon v Veliki Britaniji o več ducatih takih primerov vsako leto, potem gre tu za ljudi, ki izgubljajo na osnovi neke vrste samohipnoze svoj spomin. Izgubljajo spomin na vse ono, kar je vzbujalo v njih žalost, jezo ali slične »negativne« reakcije. Dr. Lyon je bil nekoč poklican od liverpolskega policijskega ravnatelja k nekemu možu, ki so ga zasačili na obrežju prav v trenutku, ko je nameraval napraviti samomor. Na vprašanje, kako se piše in kje stanuje, je venomer odgovorjal: »Ne vem več.« Po dolgem poizvedovanju se jim je posrečilo končno izvedeti, da je nesrečnik prejel prejšnjega dne poročilo o smrti svoje neveste. V bolečini se je ukvarjal z izgubljenjo srečo in mislil na to, kako se je spoznal z njo v Liverpoolu, ki ni bilo niti njegovo rodno mesto. In končno se je znašel na obali reke z namenom, da se utopi.

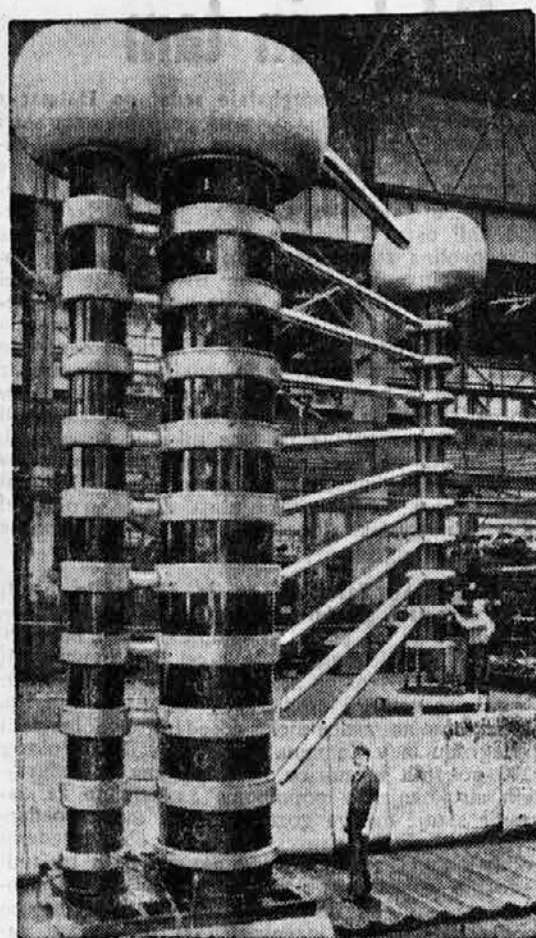
Hipnoza kot zdravilo

Zdravnik je skušal moža s hipnozo ozdraviti. Zastavljal mu je vedno podrobnejša vprašanja, na katera je hipnotizirani odgovarjal v polbednem stanju. Potem, ko je dovolj izvedel, je pacienta zbudil in ga spomnil na razburljivo novico: »Predčerašnjim ste dobili obvestilo o smrti svoje neveste...« In že pri tem poizkusu se mu je po kratkem času sprostil spomin vsake ohromelosti.

Niso pa vsi ljudje sposobni, da bi jih hipnotizirali, niti niso vsi zdravniki privrženci hipnoze kot zdravila. Ti si potem izberejo drugo metodo, ki je bila prvič preizkušena na psihiatričnem zavodu Yalske univerze v Ameriki. To je sistem »spominskih števil«. Pacientu se pri tem »vtepe« v glavo, da vsaka številka pomeni kako besedo, na primer »1« pomeni lakoto, »2« ljubezen, »3« smrt, »4« očeta, »5« mater itd. Potem se pacientu pokaže številčno sliko, sestavljeno na osnovi izkustva in navodil omenjenega zavoda. Na primer 4-1-3, kar bi v našem primeru pomenilo: oče je umrl od lakote. Potem se s temi poizkusi nadaljuje toliko časa, da se pokaže zadovoljiva reakcija. Učinek je isti kot pri hipnozi. Ta metoda — čeprav izgleda komplicirana — je v toliko boljša od prve, ker je to vaja za pravičen razum, pri kateri se pušča ob strani parcielno umsko zavest, ampak se um krepi in jača. Tem preprostim številkam se ima zahvaliti za svoje uspehe moderna psihiatrija.

Trgovska pogajanja med Romunijo in Turčijo

Bukarešta, 7. maja. o. Reuter: Snoči je prispe-la v Bukarešto turška gospodarska delegacija, ki bo vodila gospodarska pogajanja s turškimi uradnimi krogi. Sejam bo predsedoval turški veleposlanik v Bukarešti. V tem prihodu vidijo novo znamenje za tesno sodelovanje med vsemi balkanskimi državami.

Ogromen röntgenski aparat s silo 1.400.000 voltov so izdelale ameriške tovarne v Pittsfieldu. Učinkovitost te priprave je enaka učinkovitosti radia, kolikor bi ga kupili za 150.000.000 dinarjev.

Nov način konserviranja

Da je mogoče z mrazom ohraniti cvetlice in sadje dolgo časa sveže, je že davno znano. Sedaj pa so v kmetijsko-kemičnem zavodu v Turinu preizkusili novo možnost za konserviranje teh stvari.

Vrtnice, nageljne in banane so zaplinili. V ta namen uporabljajo razne mešanice kisika, dušika in ogljikovega dvokisa, poskusi pa so pokazali, da se banane v mešanici dolgo držijo, ne da bi dozorele. Kadar je potrebno, jih potem puste, da dozore, kakor se to v ostalem dogaja tudi z bananami, ki jih konservirajo s hladom.

Se zanimivejši so bili uspehi z vrtnicami in nageljni. Po več dni so jih imeli v plinski mešanici, pa jih potem na zunaj in po vonju niti strokovnjak ni mogel razlikovati od cvetlic, ki so jih pravkar odrezali od stebel. Prednost novega načina konserviranja je v tem, da je mogoče sveže cvetlice ali sadje v razmeroma vročem ali hladnem vremenu pošiljati v enostavnem plinskem zavitku kamor koli, ne da bi potrebovali dragih hladilnih naprav. Seveda se plin takoj izgubi v zrak, čim zavitek odpreš, ne more pa nikomur škodovati.

Program radio Ljubljana

Sreda, 8. maja: 7 Jutranji pozdrav. — 7.05 Napovedi, poročila. — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12 Veseli češki godci (plošče). — 12.30 Poročila, objave. — 13 Napovedi. — 13.02 Šramel »Štirje fantje«. — 14 Poročila. — 18 Mladinska ura: a) Slovenski literarni zemljevid IV. Notranjska (g. prof. Fr. Vodnik); b) Malo telesne vzgoje (g. M. Zor). — 18.40 Izlet v Prešernovo domačijo (g. Planina France), ban. svetnik. — 19 Napovedi, poročila. — 19.20 Nac. ura. — 19.40 Objave. — 19.50 Potopljeni rastlinski svetovi (g. dr. Maks Veber). — 20 Slovenski vokalni kvintet. — 20.45 Bolgari pojo in igrajo (plošče). — 21.15 Klavirski koncert ge. Jadvice Štrukelj-Požnelove. — 22 Napovedi, poročila. — 22.15 Po daljnih krajih.

Drugi programi

Sreda, 8. maja. Belgrad: 20 Simf. koncert. Zagreb: 20 Trio. — Bratislava: 21.15 Čajkovskega koncert. — Praga: 21 Bloudkova opera »V vodnjaku«. — Sofija: 19.30 Verdijeva opera »Falstaff«. — Beromünster: 19.45 Ork. konc. — Budimpešta: 20.40 Zbor. — Bukarešta: 19.35 Opera. — Stockholm-Hörby: 19.45 Zbor. — Trst-Milan: 22.20 Klavir. — Rim-Bari: 20.30 Godala. — Florenca: 21 Glasbená revija. — Sottens: 20 Opereta.

Velike poplave so bile spet v evropski Turčiji. Zlasti v Odrinu, kjer je voda hudo poškodovala tudi zgodovinsko Selimovo džamijo.

26

»Warburton (ameriški vojaški odposlanec) sporoča vojnemu ministru premirje podpisano, prosim potrdila in navodila, kdaj premirje razglasimo.«

Besedilo brzojavke majorja Warburtona ne stoji v uradnem poročilu, toda zvedel sem, da se do besede ujema s tistim, ki ga je poslal kapitan Jackson admiralu Wilsonu. Iz ure, ko je Lansing brzojavil polkovniku Houseju, je razvidno, da je Warbutovo sporočilo prišlo v ameriško vojno ministrstvo malo prej, kakor moja vest k United Pressu v New Yorku.

Hawkinson zaupnik je tudi povedal, da bi bila moja brzojavka vse odjemalce United Pressa postavila na tla stvarnih dejstev, če bi bili moj brzojavni popravek, ki je dospel 7. novembra zgodaj dopoldne, pustili v javnost. Cenzura pa ga je po navodilih mornariškega ministristva zadržala.

Brž ko je Hawkins 8. novembra zjutraj to zvedel, je spravil pokonec washingtonski urad United Pressa, toda cenzura je popravek pustila šele pozno dopoldne, ko so zadevo predložili predsedniku Wilsonu samemu. Tako je odločil predsednik.

V času, ki je potoke med sprejemom prve brzojavke nekaj pred poldnevom 7. novembra in med zapoznelim dovoljenjem za popravek dopoldne 8. novembra, se je Hawkins postavil docela na stališče prve brzojavke in sicer iz razlogov, ki so jasni vsakomur, kdor je imel kdaj kaj posla s časopisi.

Vedel je, da je vsebina prve brzojavke taka, da je ne bi noben časnikar poskušal ponarejati. Ali je bila brzojavka docela v redu, ali pa je bila popolnoma napačna. Ni bila take vrste, da bi kateri poročevalec lahko iz nje naredil kdo ve kaj, ali pa se z njo okoristil, razen v kolikor mu je naključje pomagalo poročilo odposlati.

Hawkins je vedel, da bi jaz kot predsednik in eden poglavitnih delničarjev United Pressa nikdar ne bil poslal brzojavke, če bi bil imel le najhujši razlog, da bi stvari ne smatral docela resnične in zanesljive. Tisti dan je malo prej prišla v New York brzojavka s poročilom Daily Newsa, po katerem so nemški odposlanci ob zori prekorčili francoske črte. Po vseh okoliščinah je bilo po pravici mogoče misliti, da bodo pogoji za premirje sprejeti v času med zoro in med enajsto uro dopoldne. Dvomi iz Washingtona niso pri tem dosti pomenili po skušnjah, ki jih je naša družba s tem imela, zlasti leta 1914, ko je šlo za pristajanje ameriških pomorskih sil pri Vera Cruzu.

Tedaj je United Press s poročilom o izkrcanju ameriških čet imela prednost kakih sedem ur in to ne samo pred svojimi tiskovnimi tekmeči, marveč celo pred vlado. To je dosegla s pomočjo šifrirane brzojavke, ki jo je vnaprej sestavil in oddal William G. Shepherd, tedanji poseben poročevalec United Pressa v Mexico-Cityju. Shepherd ni niti vedel, kako je mornarica priplula v Vera Cruz. Sedel je mirno v pisarni ravnatelja družbe Western Union v Mexico-Cityju. Temu je telegrafist s podružnice v Vera Cruzu popisoval boj. Shepherdovo izbrpno poročilo o izkrcavanju mornariških oddelkov v Vera Cruzu ni bilo sestavljeno tam, marveč v Mexico-Cityju.

Pri tej priliki je celo mornariško ministrstvo v Washingtonu izdajalo uradne preklice o izkrcavanju in o bitki. Sedem ur potem ko je bila objavljena brzojavka United Pressa, je ameriški poveljnik v Vera Cruzu dal radijsko poročilo o bitki. To poročilo je vest United Pressa do minute natančno potrjevalo.

Hawkins je imel ta pripeljal še v svezem spominu. Ni imel razloga, da bi dvomil o pravilnosti brzojavke, ki jo je sestavil eden od voditeljev njegove družbe.

Šele pozno zvečer 7. novembra je bil naš brzojavni vod med Parizom in Brestom prost. Medtem je bilo pa zaradi cenzure meni nemogoče, da bi bil dobil zvezo z našo pariško pisarno ali pa ona z menoj. Ko je bila žica prosta, sem prvič zvedel, da v Ameriki že slave premirje. Toda še tedaj nisem vedel, da moj popravek ni prišel v New York.

Bil sem v pisarni admirala Wilsona, ko je ta prišel tja 8. novembra okoli desetih. Pojasnil sem mu položaj, on pa mi je sporočil obvestila, ki jih je dobil iz Pariza. Še vedno je bilo vojno stanje, obvestila so bila skopa in natančnejših podatkov ni bilo mogoče dobiti.

Admiral me je vprašal, kaj bi mogel storiti, da bi vso reč razjasnil. Predlagal sem mu brzojavko, ki bi jo objavili. Vsebovala je naslednji prikaz dogodkov:

»Sporočilo United Pressa o podpisu premirja je prišlo iz moje pisarne po navidez uradnih in zanesljivih obvestilih. Lahko dokazem, da sta United Press in njen zastopnik ravnila docela v dobri veri in da je prezdognje sporočilo temeljilo na zmoti, za katero družbe ni nikakor mogoče delati odgovorne.«

Henry B. Wilson.

10. novembra sem se s prevozno ladjo »Gread Northern« odpeljal iz Bresta.

Kar se je medtem dogajalo v Združenih državah, je bila zgodba zase.

V New Yorku in na vzhodu so prišle prve posebne izdaje s poročilom o premirju na cesto med zajtrkom. Na Srednjem zahodu so izšli listi pred dvanaesto, na tihomorskem obrežju pa zgodaj poldneve rekordne številke. Da se dvomiti, če je v dobi pred radiljem poldne. Tiskarne so delale kakor še nikdar in naklade so dosegle kdaj katera novica bila tako naglo in tako na široko razširjena po Združenih državah.

Telefonske centrale so se spremenile v norišnice. Brzojavne urade so ljudje preplavili. Pisarne in trgovine so se izpraznile. Kar je v New Yorku sedelo pri kosilu, ni šlo več na delo. Sprožile so se nenadne parade in narasle v velikanske množice. Spodnji del Broadwaya ceste v New Yorku je iznašel tedaj svoj prvi umetni snežni metej. Listi s tečajji telefonskih imenik, pisalni papir in vsebina košev, vse to je dajalo snov za »sneget«.

Nihče, kdor se je udeležil ameriške proslave premirja, je ne bo nikdar pozabil. Kdor pa je ni videl, ne bo nikdar mogel pojmiti veličine sile in nebrzdanosti v tem izbruhu veselja.

Ljudje so vedeli, da je Nemčija. Vojna je bila deiansko v vsakem oziru tako rekoč pri kraju. Občutki v Ameriki so bili dva tedna pod pritiskom in zdelo se je, da se bo vse razletelo. Brzojavka s sporočilom, dolgim dvajset besed, je bila iskra, ki je zažgala naboj.